

(ד' טז טז טז) דאתמר ביה (קהלת ט ז) לך אכול בשמחה לחמה, ואיהו לעבודת האדם, ה' האדם
דאתמר ביה המוציא לחם מן הארץ, מאי לעבודת האדם, לית עבודה הכא אלא עלותא, דאיהו
פולחנא דשכינתא, עבודת יהו"ה ודאי, ועלה אתמר (תהלים קד כג) יצא אדם לפעלו ולעבודתו עדי
ערב, יצא אדם לפעלו דא עלותא דשחרית, ולעבודתו עדי ערב דא עלותא דמנחה, דאתמר ביה
(בראשית כד טז) ויצא יצחק לשוח בשדה לפנות ערב.

תקונא תריז וחמשיז

בראשית ברא אלהים אלהים. חמש אתון פחושפן ה', א"ד מן אדני הכי סליק לחמש, ורזא
דמלה ואד יעלה מן הארץ והשקה את כל פני האדמה (בראשית ב ו), תא חזי אתערותא צריכא
מתתא לעילא, ולבתר והשקה את כל פני האדמה, והשקה ו' איהו שקיו מעילא לתתא, דאיהו
נחל קדומים דאתמשך מן מוחא, והכי צריך לאתערא אתערותא בקדמיתא מאתתא, ורזא
דמלה אשה פי תזריע (ויקרא יב ב) ומיד וילדה זכר, נוקבא אדני, דכר יהו"ה, פד אקדימת ברתא
שליט דכורא ואתעביד יאהדונה, ורזא דמלה יהו"ה אדני חילי (חבקוק ג ט), ועל פמותי ידריכני
(שם) אליו אבהו, למנצח פנגינותי (שם) אמה ותריז שוקיו, מאי חילי תוקפא דכלא מלעילא, חילי
חיל י' ודא אבא, תוקפא דיליה נביעו דלית ליה סוף.

אמר רבי אלעזר אבא והא אוקמוהו מארי מתניתין, דעד ארבעין יומין יכיל לאחזרא נוקבא
דכורא, ואתהפך מדינא לרחמי, ואוקמוהו בגין דעד פען לית תמן דיוקנא, דאתמר ביה (בראשית
ב ז) וייצר יהו"ה אלהים, אם בן אמאי נטיל שעורא במו, בגין דאיהו שעורא דנקודה דאיהו י'
טפה, (שעורא) דבה אתעביד י"ם מ"י, ודאי נחל קדומים דא ו' דאתמשך מן י' (ס"א ים), והשקה
את כל פני האדמה, מאי פני האדמה, אלא אליו אנפין דאינון סומק וחנור ורוק ואופם, באליו
פנוני נהירא תהיא מבושא, דגונון אינון מהאי יבשה, נביעו נהורא דילה (ס"א דחילא), דהכי איהו
נביעו לארעא פנשמתא גופא, פמה דאילנא לא מתרבי אלא במיא, הכי ישראל דאינון ענפין
דאילנא לא מתרבי אלא בנביעו דאורייתא.

ורזא דמלה מעין גנים באר מים חיים ונוזלים מן לבנון (שיר ד טו), מעין דא חכמה פתר איהו אמון
מופלא, דבעא לנטעא אילנין בגנתא, אסתפל בכל גנתא ולא אשפח תמן מבושא דמיא, מה
עבה, אמר אפיק מעין, ולבתר אטע גו, ואתרבי אילנא, ובגין דא מעין גנים, בקדמיתא אדכיר
מעין ולבתר גנים, ודא ג"ן סדרים דאורייתא, וכמה דאית גן לתתא הכי אית ג"ן לעילא, והאי
מעין איהו במוחא, אילנא גופא, ענפין דיליה דרועין ורגלין, ונוזלים מן לבנון דא לבא (נ"א לבג"ה)
דאיהו דל"ת דלה בגלותא, ועלה אתמר (במדבר כד ז) יזל מים מדליו.

וי לון לבני נשא דלא משתדלין באורייתא, דאתקריאו עצים יבשים דאינון עתידין לאתוקדא
בנורא דגיהנם, ולא למגנא אמרו מארי מתניתין דאינון עמלין וירתין גיהנם, ואף על גב דמתרבי
אילנא דאיהו גופא דאורייתא, ולית ליה איבא דאינון פקודין דעשה, מה פתיב ביה (דברים פ כ) רק

עין אשר תדע כי לא עין מאכל הוא אותו תשחית וכרת, ובגין דא אמרו מארי מתניתין דלית
מדרשא עקר אלא המעשה איהו עקר. (דף ט"ז ע"ב).

תקונת המשין ותלת

בראשית ברא אלהים תמן ב"ת, תמן א"ם דהוא א"ם מאלהי"ם, ואינון גן עלאה גן תתאה.
פתח רבי שמעון ואמר (בראשית ב ל), ויטע יהו"ה אלהי"ם גן בעדן מקדם וישם שם את האדם
אשר יצר, ויטע יהו"ה אלהי"ם גן דא שכינתא, בעדן דא אימא עלאה, מקדם אבא עלאה, וישם
שם את האדם אשר יצר דא עמודא דאמצעיתא, ועליה אתמר (שם ב ז) וייצר יהו"ה אלהי"ם את
האדם עפר מן האדמה ויפח באפיו נשמת חיים וגומר, וייצר צייר ליה בתרין עלמין בעלמא
דין ובעלמא דאתי, ויפח באפיו נשמת חיים דא נשמת כל חי, ויהי האדם דא רוחא דחיי, לנפש
חיה דא שכינתא תתאה.

ועוד ויטע יהו"ה אלהי"ם גן דא אורייתא דבכתב, עדן דא עדונא דאורייתא, ושוי תמן את
האדם דבריאה, ומה פתיב ביה (ישעיה יז יא) ביום נטעה תשגשגי. ויצמח יהו"ה אלהי"ם וכו'
(בראשית ב ט), יהו"ה אלהי"ם אבא ואימא, כל עין נחמד למראה (שם) דא עמודא דאמצעיתא, דכל
גוונין שפירין ביה אתחזין, ובגין דא נחמד למראה, תפארת שפירו דכל גוונין, וטוב למאכל
דא צדיק.

אמר ליה רבי יהודה, והא כל עין פתיב, אי הוה אמר עין שפיר, אבל כל עין פתיב, אמר ליה ודאי
הכי הוא, דבכל אתר. כ"ל צדיק איהו, אבל פלא חד, כל דא צדיק, עין דא עמודא דאמצעיתא,
דגוף ובגית חשבין חד, אבל בהאי קרא כל עין נחמד למראה וטוב למאכל דא צדיק, למראה
דא שכינתא דאתמר בה (במדבר יב ו) במראה אליו אתודע, ועין החיים דא עמודא דאמצעיתא,
דאיהו עין החיים דלעילא דאתמר בה (קהלת ז יב) החכמה תחיה בעליה.

אמר ליה דא שכינתא תתאה איהי גן, דמתמן עין החיים נטוע, פמה דאתמר (בראשית ב ט) ועין
החיים בתוך הגן, מאי מן האדמה, אלא דא שכינתא עלאה, דמינה אתנטע כל עין דאיהו צדיק,
כ"ל איהו מסטרא דמ", דהכי סליק לחשבון כ"ל מ", ובגינה אתמר (איוב לח כט) מבטן מי יצא
הקרח וגומר, דאיהו הקרח הנורא.

ועין הדעת טוב ורע איהו לתתא, עין הדעת טוב דא מטטרו", ורע דא סמא"ל ובגין דא ועין
הדעת ו' אתא לרבניא, דאיהו אתי מאתר אחרא, עין הדעת טוב ורע, ועוד ויצמח יהו"ה
אלהי"ם מן האדמה כל עין, דא איהו צמח צדיק (ירמיה כג ה) ומתחתיו יצמח (זכריה ו יב), תא תזי
כל מאן דנטיר בגית, תהוא בר דהיב ליה קודשא בריה הוא, עליה אתמר (בראשית ב ט) ויצמח
יהו"ה אלהי"ם כל עין נחמד למראה פרזין דאורייתא, וטוב למאכל בפסוקין דאורייתא, אבל

בְּרָא אַחֲרָא דְלֹא אֲתַעֲבִיד בְּדַחֲלֵיוּ וּרְחִימוּ דְקוּדְשָׁא בְּרִיךְ הוּא, מַה פְּתִיב בִּיה (שס) וְעַץ הַדַּעַת
טוֹב וָרַע, וְדָא עֲרַבּוּבִיא דְטוֹב וָרַע, מְעוּרַב מִמַּצָּה וּשְׂאוֹר.

וּבְגִין דָּא מְנִי קוּדְשָׁא בְּרִיךְ הוּא לְיִשְׂרָאֵל לְנִטְרָא גְרַמִּיה בְּפִרְיָה וּרְבִיָּה, הָדָא הוּא דְכְּתִיב (שסז)
וַיַּעַץ הַדַּעַת טוֹב וָרַע לֹא תֹאכַל מִמֶּנּוּ, טוֹב מִסֹּטְרָא דְדָם טְהוֹר, וָרַע מִסֹּטְרָא דְדָם נְדוּת, דְּהָאִי
בְּר גָּרִים אֲבִידָא דְתַרְוֵן עֲלֵמִין, הָדָא הוּא דְכְּתִיב (שס) כִּי בְיוֹם אֲכָלְהָ מִמֶּנּוּ מוֹת תָּמוּת, מוֹת
בְּעֲלָמָא דִין, תָּמוּת בְּעֲלָמָא דְאֵתִי.

תקונא חמשין וארבע

בְּרֵאשִׁית בְּרָא אֱלֹהִים, אֵת הַשָּׁמַיִם עֵץ הַחַיִּים, וְאֵת הָאָרֶץ כָּל עֵץ נִחְמָד לְמַרְאֵה, וְהָאָרֶץ הִיְתָה
תְּהוֹ וְבָהוּ דָא עֵץ הַדַּעַת טוֹב וָרַע, וְדָא רְזָא תְהוֹ עֵמְק רַע, בָּהוּ עֵמְק טוֹב, וְדָא עֵץ הַדַּעַת טוֹב
וָרַע, כִּי שָׁם כָּל יְהוּ"ה שְׁפַת כָּל הָאָרֶץ (שס יא ט), וּמִהֲכָא נִפְק כָּל עֲרַבּוּבִיא דְטוֹב וָרַע, דְּאִיהוּ רְזָא
דְּצַדִּיק וָרַע לֹא רָשָׁע וְטוֹב לֹא.